

RES-e Regions: WP 4: Promocija tehnologije

Izbor tehnologije za Slovenijo: Kogeneracija na lesno biomaso

Ozadje

Biomasa je najpomembnejši obnovljivi vir v Sloveniji. Več kot polovico slovenskega ozemlja pokrivajo gozdovi, zato predstavlja biomasa enega od prioritetnih segmentov med drugimi obnovljivimi viri energije (hidroenergija, geotermalna energija, sončna energija, vetrna energija...), za pridobivanje tako električne kot tudi toplotne energije. Izraba biomase v energetske namene je v Sloveniji ključnega pomena za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, pripomore k zmanjševanju energetske odvisnosti, ima sinergijski učinek v drugih gospodarskih panogah, prispeva k razvoju lokalnega, regionalnega in nacionalnega gospodarstva in učinkovitemu uresničevanju sodobne (trajnostne in sonaravne) okoljske politike v skladu z nacionalnim programom varstva okolja in usmeritvami EU. Skupaj z ukrepi učinkovite rabe energije, lahko raba biomase v energetske namene predstavlja alternativo fosilnim gorivom.

Trenutno stanje

V Sloveniji se je biomasa večinoma uporabljala za individualno ogrevanje oz. v sistemih daljinskega ogrevanja. Za proizvodnjo električne energije pa se biomasa uporablja le v nekaj manjših sistemih.

Za Toplarno Železniki je izdelana "Študija izvedljivosti kogeneracije na lesno biomaso v Toplarni Železniki", kjer že poteka načrtovana širitev omrežja, preučeni pa so tudi predlogi za znižanje temperaturnega nivoja sistema. Za realizacijo sistema je že sprejeta odločitev o izvedbi (kotel na lesno biomaso + parna turbina).

Ovire

- Veliki investicijski stroški za soproizvodnje sisteme
- Neustanovljen trg na lesno biomaso – 54 % Slovenije je pokrite z gozdovi, vendar se lesna biomasa ne izrablja sistematično
- Pomanjkanje močne nacionalne točke za podporo in promocijo energetskih aktivnosti v Sloveniji
- Pomanjkanje medsektorske strategije in političnega in zakonodajnega okvirja za promocijo projektov energije iz biomase
- Pomanjkanje informacij in osveščenosti lokalnih skupnosti glede socialnih in okoljskih prednosti povečanja rabe biomase kot energetskega vira
- Pomanjkanje informacij o možnih virih financiranja
- Visoki stroški priprave projekta brez zagotovitve pridobitve financiranja za njihovo dejansko izvedbo

Možnosti

Razpoložljiv potencial elektrarn na biomaso je ocenjen na 40 MW. Ker so investicije v elektrarno zelo visoke, je ocena, da bi v Sloveniji do leta 2010 lahko postavili za 8 do 10 MWe takih elektrarn. Pri tem velja poudariti, da je toplotna moč teh objektov dva do trikrat večja od električne, kar pomeni da je potrebno poiskati 20 oziroma 30 MW toplotnih porabnikov, ki so locirani na gozdnih območjih Slovenije, kjer je dovolj biomase.

Ciljne skupine

Glavne ciljne skupine so:

- proizvajalci in trgovci opreme za energetske izrabo lesne biomase,
- žage in lesno predelovalna industrija,
- podjetja za oskrbo s kurivi, kmetijsko gozdarska združenja,
- kmečko prebivalstvo,
- prebivalstvo na podeželju in v urbani okolici mest,
- potrošniška združenja oz. "zeleni" potrošniki; pristojni za investicije in vzdrževanje v javnem sektorju.

Potrebni ukrepi

Potrebni ukrepi za zmanjšanje ovir in za stimuliranje razvoja električne energije iz biomase so:

- medijska predstavitev in promocija primerov dobre prakse,
- nagradna tekmovanja za energetske najbolj "zelene" javne institucije,
- izdati predpis o certifikatih o izvoru električne energije iz OVE,
- informiranje, dvigovanje osveščenosti in usposabljanje,
- subvencioniranje študij izvedljivosti soproizvodnje,
- subvencioniranje investicij v soproizvodnjo na osnovi olajšav pri plačilu CO₂ takse,
- razvoj finančnih mehanizmov za investicije v soproizvodnjo na biomaso,
- vzpostavitev trga z lesno biomaso. Odsotnost trga z biomaso je namreč ena izmed pglavitnih ovir za hitrejšo uveljavljanje biomase. Organiziran trg bo po eni strani uporabnikom biomase zagotavljal gorivo po konkurenčnih cenah, po drugi strani pa bo proizvajalcem biomase zagotavljal možnost ponudbe oziroma prodaje njihovega produkta.